

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ Δ/ΝΣΗ
Α/ΘΜΙΑΣ & Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

4^ο ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ
(ΠΕ.Κ.Ε.Σ.)

Ταχ. Δ/ση Κ. Παλαιολόγου 22, τ. κ. 62125, Σέρρες
Πληροφορίες : Χαράλαμπος Σαρηβασιλείου
Τηλέφωνο : 2321045270
e-mail : 4pekes@kmade.pde.sch.gr

Σέρρες, 7/10/2021
Αριθμ. Πρωτ. : 392

Προς:
Εκπαιδευτικούς κλάδου ΠΕ11-
Φυσικής Αγωγής Α/θμιας
Εκπαίδευσης Σερρών και Κιλκίς
(μέσω των σχολικών μονάδων τους)

Κοινοποίηση
Διεύθυνση Α/θμιας Εκπαίδευσης
Σερρών
Διεύθυνση Α/θμιας Εκπαίδευσης
Κιλκίς

ΘΕΜΑ: «Οδηγίες για τη διδασκαλία και τον Προγραμματισμό του μαθήματος της Φυσικής Αγωγής στο Δημοτικό Σχολείο»

Αγαπητοί/ες συνάδελφοι,

Σύμφωνα με πρόσφατο σχετικό έγγραφο του ΥΠΑΙΘ, που μπορείτε να το κατεβάσετε από [ΕΔΩ](#), καθορίστηκε η διδακτέα ύλη και οι οδηγίες διδασκαλίας του μαθήματος της Φυσικής Αγωγής στο Δημοτικό Σχολείο για το σχολικό έτος **2021-2022**.

Παρακαλείσθε λοιπόν, **στο βαθμό που αυτό είναι εφικτό**, να λάβετε υπόψη τις παραπάνω **ενδεικτικές** Οδηγίες Διδασκαλίας. Θα βοηθήσουν να θέσετε τους βραχυπρόθεσμους & μακροπρόθεσμους **στόχους**, να συντάξετε τον ετήσιο, τριμηνιαίο και εβδομαδιαίο **προγραμματισμό** και να επιλέξετε τα αναγκαία για τους μαθητές/τριές σας **περιεχόμενα** του μαθήματος, σύμφωνα πάντα με τις ιδιαίτερες συνθήκες του σχολείου σας και τα ισχύοντα υγειονομικά μέτρα.

Σημαντικές πληροφορίες για τον προγραμματισμό και το σχεδιασμό του μαθήματος θα βρείτε:

Α) Στα ισχύοντα **Δ.Ε.Π.Π.Σ. και Α.Π.Σ. 2003** της Φυσικής Αγωγής (απόσπασμα της Υ.Α. 21072β/Γ2, ΦΕΚ 304 τ. Β/13-3-2003, σελ. 4281-4306).

Μπορείτε να τα κατεβάσετε από [ΕΔΩ](#)

Β) Στη «**Διδασκαλία – πρόσθεση των νέων διδακτικών αντικείμενων**» (2010) για τα Δημοτικά Σχολεία Ε.Α.Ε.Π. (άρθρο 4 της Φ.12/879/88413/Γ1/20-7-2010 ΦΕΚ 1139Β/28-7-2010).

Μπορείτε να το κατεβάσετε από [ΕΔΩ](#)

Γ) Στο «**Νέο Πρόγραμμα Σπουδών Φυσικής Αγωγής 2011 για το Δημοτικό Σχολείο**», το οποίο χρησιμοποιείται **συμπληρωματικά**, δίνει **ελευθερία** στην επιλογή των περιεχομένων και βασίζεται στα **κριτήρια** περιεχομένου και απόδοσης (δηλαδή: τι πρέπει να γνωρίζουν, τι να είναι ικανοί να εκτελούν, ποια απόδοση πρέπει να θεωρείται ως ικανοποιητική)

Μπορείτε να το κατεβάσετε από [ΕΔΩ](#)

Επίσης

Στον « Οδηγό για τον εκπαιδευτικό» του «Νέου Προγράμματος Σπουδών 2011»

Ο «Οδηγός για τον Εκπαιδευτικό» αναφέρεται σε θέματα που σχετίζονται με τον προγραμματισμό και το σχεδιασμό του μαθήματος, τη διδασκαλία και την αξιολόγηση. Περιέχει:

- α) Ερμηνευτικές οδηγίες και καθοδήγηση για το «*Νέο Πρόγραμμα Σπουδών 2011*» της ΦΑ
- β) Το ενδεικτικό πλαίσιο στο οποίο θα πρέπει να κινηθούν οι εκπαιδευτικοί ΦΑ ώστε να διαχειριστούν αποτελεσματικά τις καινοτομίες που εισάγονται μέσα απ' αυτό.

Μπορείτε να τον κατεβάσετε από [ΕΔΩ](#)

Στα «Ενδεικτικά Ωριαία Πλάνα μαθημάτων» του «Νέου Προγράμματος Σπουδών 2011»

Τα «Ενδεικτικά Ωριαία Πλάνα μαθημάτων» περιέχουν Παραδείγματα Ωραίων Πλάνων Δραστηριοτήτων και αντίστοιχα Φύλλα Αξιολόγησης του μαθητή, για διάφορες τάξεις και διδακτικά αντικείμενα.

Μπορείτε να τα κατεβάσετε από [ΕΔΩ](#)

Δ) Στα Βιβλία Εκπαιδευτικού της Φυσικής Αγωγής, Α΄-Β΄ Δημοτικού, Γ΄-Δ΄ Δημοτικού, Ε΄-ΣΤ΄ Δημοτικού

Μπορείτε να τα κατεβάσετε από το Ψηφιακό Σχολείο - Διαδραστικά Σχολικά Βιβλία :

<http://ebooks.edu.gr/ebooks/v2/allcourses.jsp>

Ετήσιος Προγραμματισμός/Τριμηνιαίος Προγραμματισμός

Παρά τις ιδιαίτερα δύσκολες υγειονομικές συνθήκες και περιορισμούς, πρέπει να τονισθεί ότι ο ετήσιος προγραμματισμός αποτελεί τη βάση εφαρμογής του διδακτικού μας έργου. Για τον ετήσιο προγραμματισμό του μαθήματος:

- Επιλέγουμε δύο (2) έως τέσσερα (4) **γνωστικά αντικείμενα** που θα διδαχθούν σε κάθε τρίμηνο και τον **αριθμό των διδακτικών ωρών** για κάθε γνωστικό αντικείμενο, λαμβάνοντας υπόψη τις οδηγίες διδασκαλίας του μαθήματος και την διαθεσιμότητα αθλητικών χώρων και εξοπλισμού.
- Εκτιμούμε το **αρχικό επίπεδο των μαθητών/τριών** (κινητικών δεξιοτήτων, Φυσικής Κατάστασης, στάσεων, συμπεριφορών και ψυχο συναισθηματικής κατάστασης) αξιολογώντας-παρατηρώντας στα πρώτα μαθήματα. Δεν πρέπει να μας διαφεύγει ότι οι μαθητές/τριες απείχαν για μεγάλο χρονικό διάστημα από την οργανωμένη κινητική σχολική δραστηριότητα.
- Ανατρέχουμε στα «**κριτήρια περιεχομένου και απόδοσης**» για την ηλικία αυτή, που υπάρχουν στο «Νέο Πρόγραμμα Σπουδών Φυσικής Αγωγής 2011 για το Δημοτικό Σχολείο»
- Ολοκληρώνουμε κάθε γνωστικό αντικείμενο σε **ένα-δύο** τρίμηνα και το διδάσκουμε με **μαθησιακή συνέχεια**, χωρίς να μεσολαβούν μεγάλα χρονικά διαλείμματα μεταξύ των προγραμματισμένων μαθημάτων. Εξαιρέσεις δύνανται να υπάρχουν, σύμφωνα με την κρίση του εκπαιδευτικού.
- **Καταγράφουμε** όλα όσα υλοποιούνται σε κάθε τάξη, κάθε τμήμα. Η καταγραφή βοηθά ουσιαστικά στο σχεδιασμό των ημερήσιων μαθημάτων, στην ολοκλήρωση των θεματικών ενοτήτων και την παρακολούθηση της εξελικτικής πορείας και της υλοποίησής του προγραμματισμού (τι έχει γίνει, τι υπολείπεται να γίνει). Προτείνεται η χρήση **ημερολογίου**, όπου θα σημειώνονται, για κάθε εργάσιμη ημέρα και συγκεκριμένη ώρα, συνοπτικά το περιεχόμενο του μαθήματος, καθώς και οι μέρες και οι ώρες που δε γίνονται μαθήματα.

Παρακάτω φαίνεται μια ενδεικτική «ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΩΡΩΝ» ανά αντικείμενο, βασισμένη στις «Οδηγίες διδασκαλίας του μαθήματος της Φυσικής Αγωγής στα Δημοτικά σχολεία κατά το σχολικό έτος 2021-2022»

ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΩΡΩΝ ΣΕ ΚΑΘΕ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ		ΩΡΕΣ
Α΄ & Β΄ ΤΑΞΗ		Σύνολο 96
ΨΥΧΟΚΙΝΗΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ		32
Αίσθηση χώρου & χρόνου	12	
Οπτικοκινητικός συγχρονισμός & συντονισμός	6	
Ισορροπία στατική & δυναμική	4	
Πλευρική κίνηση	3	
Ορθοσωματική αγωγή	3	
Αναπνευστική αγωγή	2	
Φαντασία & Δημιουργικότητα	2	
ΜΟΥΣΙΚΟΚΙΝΗΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ-ΧΟΡΟΙ		26
Μουσικοκινητική Αγωγή	10	
Ελληνικοί Παραδοσιακοί χοροί	10	
Σύγχρονες μορφές χορευτικής έκφρασης	6	
ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ (Ομαδικά, ατομικά, παραδοσιακά)		12
ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΕΣ ΚΙΝΗΣΕΙΣ-ΠΡΟΑΣΚΗΣΕΙΣ ΕΝΟΡΓΑΝΗΣ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗΣ		10
ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ (ανάλογα με τις υγειονομικές εξελίξεις)		4
ΓΝΩΡΙΜΙΑ ΜΕ ΦΥΣΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ και ΣΠΟΡ ΥΓΕΙΑΣ και ΑΝΑΨΥΧΗΣ		8
ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΔΕΙΚΤΩΝ ΣΩΜΑΤΙΚΗΣ και ΚΙΝΗΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ		4

Γ΄ & Δ΄ ΤΑΞΗ		Σύνολο 96
ΨΥΧΟΚΙΝΗΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ		22
Κινητικές δεξιότητες	8	
Φυσικές ικανότητες	8	
Ορθοσωματική αγωγή	6	
ΜΟΥΣΙΚΟΚΙΝΗΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ-ΧΟΡΟΙ		20
Μουσικοκινητική Αγωγή	6	
Παραδοσιακοί χοροί	8	
Σύγχρονες μορφές χορευτικής έκφρασης-άλλοι χοροί	6	
ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ (Ομαδικά, ατομικά, παραδοσιακά)		8
ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗ-ΕΝΟΡΓΑΝΗ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗ		10
ΜΥΗΣΗ ΣΤΙΣ ΑΘΛΟΠΑΙΔΙΕΣ ΚΑΙ ΤΟΝ ΣΤΙΒΟ		20
Καλαθοσφαίριση	3	
Χειροσφαίριση	3	
Πετοσφαίριση	3	
Ποδόσφαιρο	3	
Στίβος	8	
ΓΝΩΡΙΜΙΑ ΜΕ ΜΗ ΔΙΑΔΕΔΟΜΕΝΑ ΑΘΛΗΜΑΤΑ και ΑΘΛΗΜΑΤΑ ΑμΕΑ		4
ΓΝΩΡΙΜΙΑ ΜΕ ΦΥΣΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ και ΣΠΟΡ ΥΓΕΙΑΣ και ΑΝΑΨΥΧΗΣ		4
ΕΝΔΟΣΧΟΛΙΚΕΣ ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΑΘΛΟΠΑΙΔΙΩΝ (ανάλογα με τις υγειονομικές εξελίξεις)		4
ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΔΕΙΚΤΩΝ ΣΩΜΑΤΙΚΗΣ και ΚΙΝΗΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ		4
ΚΟΛΥΜΒΗΣΗ (10 δίωρα στη Γ΄ και Δ΄ Δημοτικού) Όταν υλοποιείται η κολύμβηση παραλείπονται ώρες από τις υπόλοιπες θεματικές ενότητες αναλογικά		20*

Ε΄ & ΣΤ΄ ΤΑΞΗ		Σύνολο 68
ΑΘΛΟΠΑΙΔΙΕΣ		32
Καλαθοσφαίριση	8	
Χειροσφαίριση	8	
Πετοσφαίριση	8	
Ποδόσφαιρο	8	
ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗ		8
ΚΛΑΣΙΚΟΣ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ		10
ΕΛΛΗΝΙΚΟΙ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΙ ΧΟΡΟΙ		10
ΕΝΔΟΣΧΟΛΙΚΕΣ ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΑΘΛΟΠΑΙΔΙΩΝ		4

Στο έντυπο «ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΕΤΗΣΙΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ» (που συνοδεύει το έγγραφο αυτό και επισυνάπτεται σε μορφή Word) **μπορείτε να δείτε:**

Τον ΠΙΝΑΚΑ 1 που αποτυπώνει έναν «ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΕΤΗΣΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ» ανά διδακτικό αντικείμενο και ανά τρίμηνο. Δίπλα στη στήλη των ωρών που προτείνονται για κάθε αντικείμενο, υπάρχει και δεύτερη κενή στήλη η οποία καλό είναι να συμπληρώνεται στο τέλος κάθε τριμήνου με τις ώρες που πραγματοποιήθηκαν.

Τον ΠΙΝΑΚΑ 2 που είναι κενός και μπορεί να συμπληρωθεί με τα διδακτικά αντικείμενα ή την κατανομή που θα κρίνει καταλληλότερη ο/η εκπαιδευτικός Φυσικής Αγωγής.

Ο Ετήσιος Προγραμματισμός συντάσσεται από τον/την εκπαιδευτικό Φυσικής Αγωγής και **φυλάσσεται σε έντυπη μορφή στο σχολική μονάδα.**

Ημερήσιος Προγραμματισμός

Ο σχεδιασμός του ημερήσιου μαθήματος ακολουθεί τον ετήσιο ή τριμηνιαίο προγραμματισμό (ποιο αντικείμενο διδάσκεται στη συγκεκριμένη χρονική στιγμή) αλλά και τον προγραμματισμό διδασκαλίας του αντικειμένου (τι περιλαμβάνει η ώρα διδασκαλίας). Έτσι τα στοιχεία που συνθέτουν το σχεδιασμό ενός ημερήσιου μαθήματος είναι:

1. Το θέμα του μαθήματος
2. Οι στόχοι του μαθήματος και τα αναμενόμενα αποτελέσματα
3. Ο εξοπλισμός που θα χρησιμοποιηθεί
4. Οι διδακτικές ενέργειες-δραστηριότητες
5. Η οργάνωση των περιεχομένων στο χώρο και το χρόνο
6. Η αξιολόγηση του μαθήματος

Ο σχεδιασμός του ημερήσιου μαθήματος **είναι απαραίτητος** στη διδακτική διαδικασία. Ο **γραπτός σχεδιασμός** παρέχει μια συνολική και σαφή προεπισκόπηση του μαθήματος. Λόγω όμως του πλήθους των ημερησίων μαθημάτων, μπορεί να περιορίζεται στο **νοητικό σχεδιασμό** που είναι σε κάθε περίπτωση μια αναγκαία διαδικασία για την πραγματοποίηση του μαθήματος.

Τα περιεχόμενα που θα επιλεγούν πρέπει:

- ✓ Να έχουν **ποικιλία** ώστε να διατηρούν αμείωτο το ενδιαφέρον των μαθητών.
- ✓ Να λαμβάνουν υπόψη τις **ατομικές** διαφορές μεταξύ των μαθητών στο κινητικό ή αναπτυξιακό επίπεδο.
- ✓ Να είναι **κατάλληλα** για την ηλικία στην οποία απευθύνονται και να **γίνονται πιο σύνθετα** από έτος σε έτος
- ✓ Να συνδυάζονται και με γνωστικούς ή κοινωνικο-συναισθηματικούς στόχους της Φυσικής Αγωγής ή με άλλα γνωστικά αντικείμενα.

Μέχρι να καταστεί εφικτή η δια ζώσης επικοινωνία μας, μη διστάσετε να επικοινωνήσετε μαζί μου για οποιοδήποτε θέμα εμπίπτει στις αρμοδιότητές μου.

Με εκτίμηση,

Χαράλαμπος Σαρηβασιλείου
Συντονιστής Εκπαιδευτικού Έργου ΠΕ11 Φυσικής Αγωγής
4ο ΠΕ.Κ.Ε.Σ. Κεντρικής Μακεδονίας